

KNALDHÆFTE TIL AKTIVISTER

NB! Har du ikke dansk statsborgerskab? Dette hæfte gælder også for dig, men der kan være ting, du skal være særligt opmærksom på. Se vores knaldhæfte til aktivister uden dansk statsborgerskab.

Under en demonstration

Det er strafbart at være i besiddelse af følgende til en demonstration:

- Våben. Politiet kan vurdere, at fx et baseballbat eller visse typer værktøj kan sidestilles med våben.
- Maskering. Politiet kan vurdere, at fx dykkerbriller, tørklæder, masker og maling kan være tiltænkt til maskering.
- Stoffer, herunder cannabis.

Det *kan* være strafbart at gøre følgende under en demonstration:

- Undlade at efterkomme politiets mundtlige ordrer, herunder undlade at gå, hvis politiet opløser demonstrationen.
- Tildække ansigtet.
- Opfordre andre til at begå hærværk eller vold.
- Håne eller fornærme politiet, f.eks. ved at kalde dem skældsord eller øgenavne.

I kontakt med politiet

Husk: Det politiet gør på gaden, svarer ikke altid til det, der står i loven!

Hvis du bliver stoppet af politiet, har du pligt til at fortælle dem:

- Dit navn.
- Din nuværende adresse, som står på dit sundhedskort.
- Din fødselsdato - du har ikke pligt til at oplyse de sidste 4 cifre i dit CPR-nummer, selvom politiet godt kan finde på at bede dig om det.
- Intet andet overhovedet.

Derudover er det ikke ulovligt at lyve overfor politiet.

Politiet må ifølge loven bl.a. gøre følgende for at afværge fare for *betydelige* forstyrrelser af orden eller sikkerhed:

- Visitere dig og gennemsøge fx din rygsæk, hvis de har en begrundet mistanke om, at du har genstande på dig, som du vil bruge til at forstyrre den offentlige orden. Politiet behøver dog ikke have mistanke, hvis du er i en visitationszone.
- Fratage dig genstande, som de tror, du vil bruge til at forstyrre den offentlige orden eller sikkerhed, fx en dåse spraymaling eller maskering. Politiet skal som udgangspunkt levere genstanden tilbage, når der ikke længere er fare for forstyrrelse af den offentlige orden eller sikkerhed.
- Anholde dig præventivt i op til 12 timer – dvs. også selvom du ikke har gjort noget ulovligt – hvis det er nødvendigt, og faren for forstyrrelsen af orden eller sikkerhed ikke kan afværges med mindre indgribende midler, f.eks. påbud (mundtlig ordre) om at forlade stedet, stoppe en handling el.lign.
- Politiet kan også anvende andre indgreb, fx, fotografering.

Note: "Betydelige ordensforstyrrelser" kan fx være brug af sirener, kast med genstande mod bygninger eller skilte og beskadigelse af planter, men derimod ikke råben, højrøstet sang eller kortvarige færdselshindringer.

Indgrebet skal altid være nødvendigt og rimeligt ift. den fare, som politiet vil afværge, og politiet skal altid bruge det mindst indgribende, tilstrækkelige middel. Bed evt. politiet om en begrundelse for indgrebet!

Vigtigt: Lad dig ikke stresse og hold altid på din ret til ikke at udtale dig!

Hvis du bliver anholdt

- Lad være med at gå i panik – du er ikke alene.
- Sluk din mobiltelefon, hvis du har mulighed for det.
- Spørg om du må gå. Hvis du ikke må gå, så spørg hvorfor, og hvornår du så må gå. Husk at notere dig tidspunkterne.
- Det er strafbart at flygte, hvis politiet anholder dig.
- Du har ret til ikke at udtale dig – brug den ret. Politiet samler informationer til brug mod dig og dine venner – de bruger ikke det, du fortæller, til din fordel. Gem din side af historien til retten.
- Du har ret til at blive undersøgt af en læge og få behandling, hvis du har behov for det, fx hvis du er kommet til skade. Overvej at medbringe dokumentation, hvis du ved, at du kan få brug for medicin under en anholdelse.

- Du har ret til, at fx familie eller arbejdsgiver bliver underrettet om, at du er anholdt. Insister på dette, når du ankommer til politistationen! Du har som udgangspunkt ret til selv at gøre det, men hvis du nægtes det, skal politiet gøre det for dig.
- Du har ret til at kontakte en advokat. Det kræver, at du ved, hvilken advokat du vil kontakte – du kan spørge Rusk eller Ulydig Retshjælp på forhånd, hvis du ikke kender en advokat.
- Skriv aldrig under på noget og erkend dig aldrig skyldig/ikke-skyldig, før du har talt med en advokat – uanset hvad politiet antyder!
- Hvis du er sigtet for en lovovertrædelse, der kan medføre fængsel i mindst 1 år og 6 måneder, fx vold, hærværk eller brandstiftelse, kan politiet tage fingeraftryk og DNA.
- Hvis du er under 18 år, kontakter politiet dine forældre. En person fra de sociale myndigheder vil som udgangspunkt være til stede under din afhøring, men ikke for at varetage dine interesser. Fortæl dog denne person, hvis du er blevet truet eller udsat for vold af politiet.
- Hvis du er under 15 år, må politiet ikke låse dig inde.
- Hvis du er mistænkt for en lovovertrædelse, må politiet højst tilbageholde dig i 24 timer, før du skal for en dommer. Du har som udgangspunkt ret til en advokat efter eget valg, men det kræver, at du kender til en bestemt.

Politiet skal oplyse dig om dine rettigheder, men gør det ikke altid. Insister på at de gør det!

Klage over politiet og erstatning

Du har mulighed for at klage over politiets **adfærd**, fx deres sprogbrug eller hvis du mener politiet har været for hårdhændede. Klager over politiets adfærd skal indgives til Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP) senest 6 måneder efter det, som du vil klage over, er sket.

Du kan også klage over politiets **dispositioner**, dvs. en visitation, et påbud eller en præventiv anholdelse. Klager skal indgives til politikredsen. Der er ikke en lovbestemt frist for klage over politiets dispositioner, men det kan give god mening ikke at vente for længe.

Hvis du har været **præventivt anholdt**, har du ret til gratis at få anholdelsen prøvet af en dommer. Du kan få erstatning, hvis anholdelsen var uberettiget eller hvis den

varede for længe. Du skal bede politiet om at få anholdelsen prøvet senest 4 uger efter anholdelsen. Politiet oplyser dig typisk ikke om dette.

Hvis du har været **anholdt i forbindelse med en sigtelse**, men sigtelsen senere bliver droppet, eller du bliver frifundet i rettet, har du krav på erstatning. Du skal skrive til politikredsen og bede om erstatning senest 2 måneder efter sigtelsen droppes, eller du frifindes.

Der kan også være andre situationer, hvor politiet har udsat dig for indgreb, hvor du har ret til erstatning.

Vil du have hjælp til at klage eller søge erstatning? Kontakt Retshjælpen Rusk eller Ulydig Retshjælp!

Retshjælpen Rusk

Blågårdsgade 49, kl. th.

2200 KØBENHAVN N

www.rusklaw.dk

kontakt@rusklaw.dk

Mail til politiklager: politiklage@rusklaw.dk

Ulydig Retshjælp

www.ulydigretshjaelp.dk

kontakt@ulydigretshjaelp.dk